

NAUJO KARO PAVOJUS AFRIKOJE

Portugalijos kolonija Afrikoje — Gvinėja gali netrukus pasidaryti atkaklių kovų ir naujo karo teritorija. Į portugalų koloniją iš Sengalo pusės veržiasi per džungles ir per nesaugojamus pasienio vietas ginkluoti negrų kariautojai, kurie sprogdina tiltus, geležinkelius, žudo baltučių kolonialistus, juos apiplėsdami ir išniekindami moteris.

Tų smurtų priversta Portugalijos vyriausybė išsiuntė kelis tūkstančius gerai ginkluotų kareivių, kurie turi atstatyti Gvinėjoje tvarką, bei ramybę. Bet kyla klausimas, ar tas Lisabonos vyriausybės nutarimas nėra pavėluotas, nes maistinėms jau užėmė apie 20 procentų Gvinėjos teritorijos. Padėtis labai panaši, kaip Indijoje, kur Portugalija jau neteko Goa kolonijos.

Gvinėjos netekimas nebūtų Portugalijai didelis nuostolis, bet pažeistų jos prestižą. Blogesnis dalykas būtų netekimas didelių teritorijų — Mozambike ir Angoloje, kas galėtų sukelti rimtesnių konfliktų tarp baltųjų ir juodųjų Afrikoje.

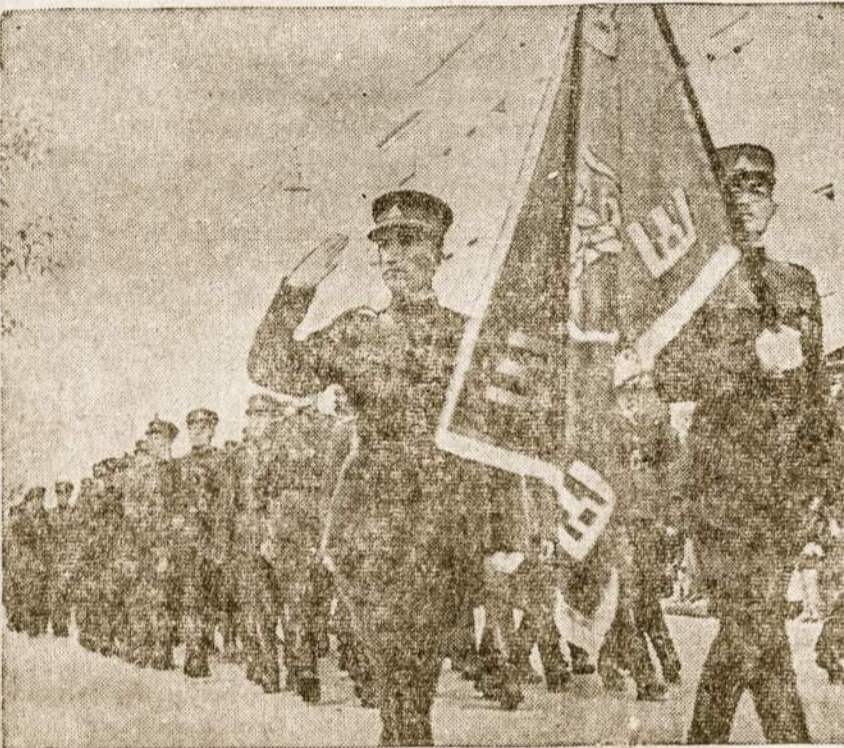
Nėra abejonės, kad ofenzyva prieš Portugaliją yra rengiama lygiai kaip prieš Pietų Afrikos Uniją, kurios vyriausybė yra baltųjų rankose, ir vykdo griežtą skyrimo politiką tarp baltųjų ir juodųjų žmonių.

Addis Abeboje Etiopijoje, įvykusioje konferencijoje, kurioje dalyvavo 31 valstybė, daugiausia juodosios rasės atstovai, buvo nutarta pašalinti Portugalijos kolo-

nializmą, o kartu ir anglų bei olandų visoje Pietų Afrikos Unijoje.

Akcija prieš Portugaliją yra panaši į kryžiaus karą: vyriausias jos štabas yra Dar-es-Salaame Tanganikos sostinėje, kur verbuojami savanoriai, renkamos piniginės aukos, superkami ginklai

Juodieji afrikiečiai Jungt. Tautų Sąjungoje reikalauja pašalinti Portugaliją iš Pietų Afrikos Unijos ir iš Jungtinių Tautų. Bendrai imant padėtis labai įtempta ir labai pavojinga. Bet Portugalija ir Pietų Afrikos Unija nesibijo ir neketina eiti į kompromisus. Ypač Pietų Afrikos

Lietuvos kariuomenė paradoje. Prisiminkime Lietuvą Tautos šventės proga.

ir siunčiami į slaptus sandėlius Pietų Afrikos pajūryje. 4000 km. ilgio Konge kongoliečiai mokomi kariauti, o Alžyrijoje kiti Angolos piliečiai savanoriai mokomi kaip gamintis plastikines bombas.

Unijos baltieji piliečiai gerai jaučiasi: kelia pramonę, gamina ginklus, nes Jungtinės Tautos nutarė nepardavėti ginklų nei Portugalijai, nei Pietų Afrikos Unijai. Netolima ateitis parodys, kuria linkme eis įvykiai.

J. Gobis.

IŠ VISO PASAULIO

• Palestinoje žydų jaunimas užpuolė vienuolynus. Jeruzalėje. Haifoje ir Jaffoje žydų jaunimo grupės "Hever Hapeilim" (aktyvistai) užpuolė vienuolynų mokyklas, sumušė vaikus, mokytoją ir katalikų arkivyskupą. Apie 100 tokių jaunuolių Jeruzalėje ir Jaffoje buvo suraštuoti ir laukia teismo. Pirmas ministras Levi Eschkol pasmerkė šitų jaunuolių fanatikų barbariškus darbus.

• Vatikano Susirinkime dalyvavo ir pasauliečiai. Pagal paskutinę žinią iš Romos, antroje Vatikano sesijoje Pp. Povilas VI leis dalyvauti ir pasauliečius katalikus, kurie reprezentuos įvai-

rias katalikų organizacijas. Iki šiol Susirinkime dalyvavo tik kardinolai, vyskupai ir vienuolynų viršininkai, o kiti tik kaip stebėtojai.

KOMUNISTAI TURI 88 KRAŠTUOSE SAVO PARTIJAS

Kaip prieškomunistinis Pietų Amerikos žurnalas "Este y Oeste" savo paskutiniame numeryje rašo, komunistai visame pasaulyje turi virš 88 kraštuose įkūrę savo komunistų partiją. Įdomu pažymėti, kad Pietų Amerikoje pirmas kraštas, kur buvo įsteigta komunistų partija yra Argentina, kur partija buvo įsteigta jau 1918 metais. Tačiau šiandien Ar-

gentina yra tas kraštas, kur labiausiai kovoja su komunizmu, nes jų partija yra uždrausta. Visoje Argentinoje komunistų partijai priklauso apie 100.000 narių.

• Žemės drebėjimas prie Nevados. — Po atominių bandymų Nevados dykumose netoliese Las Vegas vietovėje buvo žemės drebėjimas. Vietos gyventojai labai reagavo į tai, gal manydami, kad vyksta tikrai atominiai sprogdimai.

• Dideli gaisrai ir potvyniai. Brazilijoje kilus dideliame gaisrui miškų srityje prie Paragvajaus pasienio nukentėjo daug žmonių, apie 250 žuvo nuo ugnies, kiti dingo be žinios, dar kiti sužeisti. Po gaisro kilo toks potvynis, kad viską apsemė.

Taip pat ir La Platos upė patvino ir padarė nemažą žalą. Kaip pranešama iš Ispanijos, maždaug tuo pačiu laiku buvo dideli potvyniai prie Barcelonos. Apie 2.000 žmonių buvo iškeiti dėl potvynio.

Prie La Platos potvynio nukentėjusių pagelbėjimo daug pasidarbavo Avellanedos vyskupas ir Aušros Vartų parapijos jaunimas.

"EL TIEMPO"

Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
Nr. 689.755

Franqueo Pagado
Concesión N° 4289
Tarifa Reducida
Concesión N° 4015

PAMINĖTA "LAIKO" 15 METŲ SUKAKTIS IR PAGERBTI NAUJI LIETUVIAI AKADEMIKAI

"Laikas" savo 15-os metų sukakties proga ir tuo pačiu baigusiųjų mokslus surengė š. m. rugsėjo 15 dieną 18 val. Lietuvių parapijos salėje vaišes.

Susirinko visi garbės leidėjai, remėjai, skaitytojai, "Laiko" bendradarbiai ir šiaip prijauciantieji, kurių daugumas per visus 15-ka metų skaito "Laiką", o prie pagrindinio stalo susirinko visi garbės svečiai.

Minėjimą atidarė trumpu žodžiu inž. Stasys Babronis, po kurio kalbėjo "Laiko" administratorius Pijus Gudelevičius nušviesdamas "Laiko" nueitą kelią, jo kryptį ir bendrai spaudos reikšmę mūsų šiandieniniame gyvenime. Savo kalboje taip pat kreipėsi ir į visus baigusius aukštąjį mokslą, kurie ta pačia sukakties proga buvo pagerbti. Apibūdindamas kiekvieno jų pasiekimus laimėjimus, jų kultūrinę ir lietuvišką veiklą, kviesdamas nenutolti nuo to darbo, ir kad tai būtų pavyzdys visiems kitiems jaunuoliams. Nors tu pagerbiamųjų nebuvo daug vos tik keturi: Zeferinas Juknevičius, kurį pagarbė jo 50-ties metų proga, p-lė Graciela Bukevičiūtė ir inž. Algimantas Rastauskas — mokslo baigimo proga, o prof. J. K. Padvalskis profesūros pasikirimu proga.

Besivaišinant teko stebėti Lietuvių Centro jaunuolių duodamą programą, kuri buvo vaizdelio apjungta: aštuoniais liaudies šokiais. Dėl pačios programos reikėtų truputį daugiau apsistoti. Kas tą ansamblį buvo matęs prieš kelis metus, ir kas turi progos stebėti dabar, tai be abejonės pasakys, kad nėra tas pats ansamblis. Matosi, kad jo vadovai p. O. Ozinskienė ir p. L. Lemberis atkreipė dėmesį į šokio turinį: kad stengiasi šokį išvesti iš paprasto šokio ribų, duoti jam vaizdinį apipavidalinimą ir turinį. Kai kurie apipavidalinimai yra be kritikos, pagaunantis žiūrovą (pavz. Audėjėlė). Prie viso to dar pridėjus efektų šviesas, kurios buvo gana vykusios prie lietuviškų tautinių drabužių spalvų. Gal kiek reikėtų atkreipti dėmesį į individualius asmenis. Bet visa tai nei kiek nemažina spektaklio vertės. Tenka pasveikinti ir palinkėti geriausios sėkmės kaip vadovams taip ir pačiam ansamblui ir toliau eiti tuo keliu.

Iš sveikinimų ir tiek daug kalbų, niekas nelietė pagrindinės mūsų spaudos bėdos tai finansinių sunkumų, kurie kaip žinome visi lietuviškieji laikraščiai kenčia, ir dar daug laiko jaus. Šia tema šiek tiek gal palietė tik vienas Lietuvių B-nės pirmininkas, siūlydamas remti spaudą įvairiomis pasitaikančiomis progomis.

"Laiką" sveikino jo sukakties proga: Lietuvių Centro pirmininkas — p. Ziberka, Lietuvių Susivienijimo pirmininkas p. Juozas Stalioraitis, Šv. Cecilijos Choro vardu — K. Misiūnas, Teisinių Seniūnijos vardu. p. S. Marčiulionis, "Lietuvių Balso" Argentinoje vardu, jo red. Kostantas Norkus, Buenos Aires Skyriaus Lietuvių B-nės pirmininkas — p. Juozas Kanapinskas, ALOS Tarybos vardu — p. J. Čikštas, Moterų dr-jos vardu — p. An. Bagdonienė, netruko sveikinimų ir iš tolimesnių provincijos vietų: Berisso lietuvių vardu — kun. Ant. Švedas, Rosario Lietuvių Bend-nės vardu p. Matas Klimas. Ignas Padvalskis sveikino Kanados ir Amerikos lietuvių vardu, kuris nepersenai grįžo iš Lietuvių Seimo Toronte.

Po to visiems baigusiems mokslus "Laiko" vardu buvo įteiktos dovanos: p-lei Gracielai Bukevičiūtei, pergaminas su visų dalyvių parašais, Algimantui Rastauskui — lietuviškas kaklaraištis ir prof. J. K. Padvalskiui, rašalinė. Pagerbiamųjų vardu kalbėjo p-lė G. Bukevičiūtė primindama visų jaunuolių baigiančiųjų mokslus pareigą mokslu, savo geru elgesiu parodyti svetimtaučiams kad ir mes nesam blogesni už kitus, ir kiekviena proga tas jaunuolis turi daugeli progų priminti, kad esam nuskriausti. Mūsų ginklai šiuo metu turi būti tik mokslas. Inž. A. Rastauskas savo trumpoje kalboje, pareiškė, kad jam yra suteikiama didelė garbė ir tuo pačiu pareiga būti tikru lietuviu ir kovoti dėl savo tėvų žemės, ir šiuo metu prienamiausias gal būtų ginklas - menas. Jam yra atviro durys visur.

Po to buvo uždegtos tradicinės 15 žvakučių, kurias "Laiko" redaktorius kun. A. Steigvila užpūtė ir buvo ragaujamas "Laiko" tortas. Salėje buvo tiek prisirinkę žmonių, kad nebuvo kur nei sedėti. Atrodo, kad spaudą mūsų visuomenė remia ir palaiko. B. S.

ARGENTINOS LIETUVIŲ LAIKRAŠČIUI "LAIKAS"

"LAIKO" 15 metų gyvavimo sukakties proga, Argentinos Lietuvių Bendruomenė sveikina katalikiškos ir patriotinės minties laikraštį, linkėdama, kad jis ir toliau ilgai gyvuotų, tobulėdamas savo turiniu ir forma ir tuo palaikytų lietuvių išeivijos patriotinę dvasią ir remtų visų mūsų pastangas kovoje dėl Lietuvos išlaisvinimo.

Inž Stasys Babronis
Sekretorius

Antanas Balčiūnas
Arg. Liet. B-nės. Pirmininkas

"Laikui" švenčiant 15 metų sukaktį, jo Leidėjams ir Bendradarbiams siunčiame kuo nuoširdžiausius sveikinimus ir linkime, kad ilgai neštų spausdintą žodį į visą pasaulį.

"Lietuviai Argentinoje" leidėjai
J. Brizgys ir J. Papečkys

Šiandien spauda vaidina labai didelę reikšmę mūsų gyvenime. Ir jiems gerai žinomas, jos sunkus kelias, kuriuo ji eina. Šis kelias reikalauja pasišventimo ir didelio darbo.

Lietuvių Laikraštis "Laikas" jau pasiekė savo 15-tąjį gyvavimo metų. Ta proga sveikinam jį. Jo leidėjus Tėvus Marijonus, visus to laikraščio spaudos darbuotojus, bendradarbius ir skaitytojus tos garbingos sukakties proga, linkėdami jo ateičiai geriausios sėkmės.

Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Taryba.

KAIP PARUOŠTI IR VARTOTI DARŽOVES

Šiais laikais daržovės užima pačią svarbiausią vietą virtuvėje. Kiekviena šeiminkė žino jų vertę. Virtuvėje reikia stengtis išnaudoti visas gerąsias daržovių ypatybes.

Daržovės turi savyje visa, kas reikalinga žmogaus organizmui, bet kokiam amžiaus laike. Ypač stengtis daug daržovių duoti vaikams, be to daug pieno ir vaisių.

Daržovės žalios verdamos minkštame vandenyje. Virti neuždengta puode ir neilgiau kaip reikalingą laiką. Daržovės ilgai verdamos nustoja vitaminių ir kitų mineralinių dalių ir savo spalvos.

Baltos spalvos daržovės, kaip kaliforai, kopūstai ir svogūnai verdant į puodą reikia įdėti vieną šaukštelį citrinos sunkos, arba balto acto ir pusę stiklo pieno, kas švelnina ir gerina skonį. Vanduo turi dengti daržovių paviršių.

Raudonos spalvos daržovės turi tam tikros rūgšties, kurią reikia stengtis išlaikyti. Pamidorai savaime savo rūgštis išlaiko, tuo tarpu raudoniems kopūstams ir burokėliams reikia pridėti

šaukštą citrinos sunkos arba balto acto.

Ziemos laike, kada daržovių kainos yra aukštos, arba iš viso trūksta, naudoti kuo daugiausiai sausų grūdinių daržovių kaip tai žirnių, pupelių, lešiuokų ir kitų. Esant šaltam orui, organizmas sunaudoja daugiau kalorijų, todėl galima gerai maitintis. Šaltame ore dieta netinka, jeigu neturi tinkamo kiekio riebalų. Kuomet kūnas išnaudoja daugiau kalorijų, negu jis gauna, tuomet žmogus pradeda kentėti nuo šalčio.

TORTAS BE SVIESTO IR KIAUŠINIŲ.

300 gr. miltų, 100 gr. cukraus, $\frac{3}{4}$ litro pieno, 3 šaukštai medaus, 1 šaukštelis cinamono (camila), $\frac{1}{2}$ šaukštelio sodo, 1 šaukštelis kepimo miltelių, $\frac{1}{2}$ stiklinės kapotų riešutų, 1 stiklinė razinų.

Paruošimas: išmaišyti gerai miltus, sodą, kepimo miltel., dėti medų, cukrų ir kitus priedus, gerai išmaišyti ir sudėti į kepamą puodą (formą) išteptą sviestu ir išbarstytą miltais. Kepti neperdaug karštame krosnyje 1 val. laiko.

CHEMIJOS PAVOJAI

Elena Gimbutienė žurnale „Moteris“ pavadino savo straipsnį: „GELBĖKITES NUO CHEMIKALŲ“. Autorė įrodo, kaip kenksmingi gali tapti chemikalai žmogaus sveikatai.

Mūsų atominė era, gali būti pavadinta ir chemine era. Nes kuo tolyn cheminė pramonė plečiasi, tuo labiau chemijos produktų vartojama. Jau turime sintetinę gumą, plastiką, sintetinius audinius, sintetinę statybos medžiagą, sintetinius dažus, net žemės ūkio trąšas, visokias chemines medžiagas kovoje su auglių kenkėjais, sintetinius vaistus ir šimtus įvairių kitų sintetinių medžiagų, kuriomis naudojama pramonėje, žemės ūkyje ir namų ruošoje.

Naminiai gyvuliai auginami, ypač kurie specialiai ruošiami prekybos tikslais, yra maitinami su cheminiais priedais.

Taip pat žmonių maistas miestuose yra persunktas chemikalais. Skačiuojama, kad dabartinėje maisto pramonėje naudojama virš 1.000 maistą „pagerinančių“ piasalinių medžiagų. Įvairiausi prieskoniai, kvapai, saldiniojai, baltintojai, spalvintojai, švelnintojai, priduriantieji kepimams purumo ir sultingumo bei kiti priedai. Prie to dar pridėkime visokius cheminius konservavimo būdus.

Laikraščiai, radijas ir televizija, bei kitos propagandos priemonės brukte brukta miesto gyventojams naudotis cheminės kombinacijos produktais. Daugybė gydytojų yra įsitikinę, kad vėžio liga lygegrečiai auga su chemine pramone.

Pirkdamos maistą arba ją gamindamos žiūrėkime, kad visi produktai būtų švieži ir tikrai natūralūs. Moteris-šeimininkė yra atsakinga už savo šeimos sveikatingumą.

Lidija Petravičienė Surinko Antanina Mikelionienė.

„DAINOS“ ANSAMBLI PRISIMINUS

Jau visa eilė metų prabėgo nuo to laikotarpio, kuris anuomet skambiomis dainomis apipintas, tautiniais šokiais išmargintas ir „Dainos“ ansamblių entuziazmu ir pasišventimu palydėtas.

Nors didžioji dalis tų darbuotojų, kaip neramių paukščių būrys, vėl kitur „namų“ ieškoti išskrido, o kaikurie jau ir amžinybėn nukeliavo, bet „Dainos“ ansamblio prisiminimas liko gyvas Argentinos lietuvių kolonijoje.

Visa eilė po jo susidariusių tautinio meno vienetų aiškiai parodė, kad kolonijos kultūriniam gyvenime buvo jaučiama spraga. „Dainos“ ansamblio netekus ir buvo stengiamasi jį užpildyti. Gal kaip tik „Dainos“ dėka (ir tai būtų didžiausias atpildas jos nariams už visą darbą), tautinio meno daigas su didele meile ir rūpestingumu pasodintas davė naujų džiaugsmą keliančių atžalų. „Dainos“ ansamblio platus ir didelės reikšmės kurybinis ir tautinis darbas tikrai yra užsitarnavęs neužmaršties.

Dėl to ir kilo mintis tą trupą, bet labai veiklų ir pilną įkarščio mūsų kolonijos kultūrinio gyvenimo laikotarpį paminėti atskiru leidiniu. Reikalui esant jis būtų ir platesnės to darbo dokumentinės medžiagos.

Tiesa, be paskirų straipsnių ir atsiliepimų ano meto spaudoje, „Dainos“ ansamblis yra paminėtas ir neseniai Rosario lietuvių išleistame leidinyje „Lietuviai Ar-

gentinoje“. Tačiau iš duotos jame medžiagos buvo padaryta trumpa ir nevykusi santrauka, kurioje daugelyje vietų yra sukeisti faktai, iškreipia bendrą vaizdą. Taigi atskiras, išsamus leidinėlis „Dainos“ atminimui tuo labiau atrodo reikalingas.

Šiam leidinėliui pritariančiųjų vardu kviečiu buvusius „Dainos“ narius prisidėti prie šio sumanymo parėmimo, prisiunčiant savo nuomones, mintis ir patarimus.

„DAINOS“ Ansamblis, kuris pirmą kartą su G. Veličkos veikalu „Šienapjūtė“ pasirodė 1949 m. birželio mėn. 25 d. vadovaujant ir režisuojant A. Petravičiui (jau miręs). „Dainos“ Ansamblis kartu ugdė lietuvišką dainą, vaidybą ir aplamai lietuvišką meną. Per savo gyvavimo laiką „Dainos“ ansamblis pastatė šalia „Šienapjūtės“ dar Al. Mackevičiūtės Zotovienės „Kermošių“, K. Binkio — „Atžalyną“, J. Balnio — „Siuvėjų Dienos“ ir kitus veikalus. Prie „Dainos“ ansamblio be A. Petravičiaus daug prisidėjo Vyt. Namikas (dabar JAV), aa. A. Stasiulis, muz. A. Kuprevičius. Nuotraukoje matosi kaip A. Kuprevičius diriguoja „Dainos“ ansamblio chorą.

MOKYKLOS ŠIAURĖS AMERIKOJE

Rašo: Daiva Babronytė

Daug kas šiuo metu keliasi apsigyvenimui į Jungtines Amerikos Valstybes, ieškodami geresnių gyvenimo sąlygų.

Mokslinio amžiaus jaunimui, sudaro šis naujas kraštas tam tikrą baime, įsijungiant į naują gyvenimą, dėl kalbos pakankamo nemokėjimo ar kitų panašių dalykų. Tas momentas yra tik laikinas. Čia jaunimas yra toks pat, kaip ir visur. Greit su juo susigyveni ir viskas toliau atrodo visiškai normalu. Čia, šiame rašinėly noriu trumpai aprašyti apie šio krašto mokyklas. Šį kartą paliesiu tik tą mokyklą, kurioje aš pati pradėjau naują mokyklos gyvenimą šiame krašte, atvykusi iš Argentinos.

I. — PASTATŲ DIDINGUMAS

Mano mokykla vadinama Aukštesnioji Mokykla Thomas Kelly vardu, ar kaip mes lietuviškai vadiname gimnazija. Ji yra viena iš geriausių valstybinių mokyklų Čikagoje, ir yra geriausia visoje Illinois valstybėje savo aukštu mokslo lygiu. Ji užima vieną ir pusę manžanos, apsupta dideliu ir gražiu parku, kuriame yra dideli maudymosi baseinai ir įvairios sportui aikštės. Pats pastatas yra trijų aukštų. Kiekviename iš jų yra virš 100 klasių ir įvairių kambarių, įvairioms paskirtims su visais esamais amerikoniškais patogumais. Šioje gimnazijoje mokosi 4.000 mokinių. Pastatas nuo pat rudens yra apšildomas, ir šalčio netenka bijoti.

Kiekvienam mokslo dalykui turim atskirą klasę, specialiai tam pritaikinta. Kiekvienas mokinys turi be savo pasirinktos sėdimos vietos, dar atskirą spintą rūbams ir mažesnę spintelę sporto ir kitoms daiktams susidėti.

II. — SPECIALYBIŲ ĮVAIRUMAS

Be bendriems mokslo dalykams klasių, yra dar begalės specialių kabinetų, laboratorijų, įvairiems amatams bei užsiėmimas dirbtuvių ir pirmosios pagalbos salė ir daug kitų patogumų.

Kiekvienas mokinys be privalomų dalykų gali laisvai pasirinkti šalutinius dalykus mokytis, kiek jis nori ar pajėgia suspėti.

Truputį papasakosiu apie mokyklos specialius įrengimus. Turim dvi klases mašinosraščiui mokytis. Kiekviena iš jų turi 30 moderniausių įvairaus dydžio rašomųjų ir skaičiavimo mašinėlių, kitos dvi klasės — su įvairiausiomis siuvimo bei siuvinėjimo mašinomis. Toliau rasit kitas klases su gražiausiais ir moderniausiais virimo bei kepimo pečiais, ledanėmis, specialiais stalais — tai visa šeimininkavimo menai mokytis. Pirmą kartą visa tai atrodo tikrai lyg pasakoj.

Pirmosios pagalbos salė yra su visais reikalingiausiais įvairių rūšių vaistais, įvairiais medicinos aparatais, ir keliomis lovomis. Ši pirmosios pagalbos salė yra diplomuotos gailastingos sesers priežiūroje ir vieno daktaro, padedant mergaitėms, kurios studijuoja pirmąją pagalbą.

Berniukams yra įrengtos atskiros klasės su elektrotechnikos dirbtuvėmis, spaustuvės dirbtuvėmis su moderniausiomis mašinomis, studijuoti inžinerijos reikalams ir daug kitokių technikos reikalams įtaisymų.

Turime taip pat didelę chemijos laboratoriją su visais tam reikalui įrengimais ir instrumentais, kiekvienam mokiniui atskirai, kad vienas kitam netrukdytų dirbti. Laboratorijoj telpa 40 mokinių.

Beto turime didžiulę muzikos salę su įvairiausiais muzikos instrumentais. Gali pasirinkti mokytis kas tik tau patinka.

III. — MENO IR MUZIKOS SALĖS

Dainavimui įrengta atskirą speciali salė su tam reikalui pritaikintais paaukštinimais. Choro pamokas turime kas dieną ir dainuojame iš gaidų. Į Chorą įstojimas taip pat laisvas, tik sąlyga, kad kiekvienas įstojantis privalo gerai skaityti gaidas, kitaip nepriima.

Turime specialią aktų salę su didžiuliu balkonu, su patogiausiomis minkštomis kėdėmis, kurioje atliekamos įvairios šventės bei paskaitos ir įvairios kitos programos. Ši salė turi didelę sceną, kurioje ruošiami vaidinimai ir demonstruojamos filmos. Mokykla nepseina ir be šokių, salės, kuri nėra prastesnė už kitas. Kas dvi savaitės mokykloje ruošiami pasiūkimai vakarai.

Žinoma, prie visų tų patogumų reikia priskaityti ir biblioteką, kurioje rasi nuo paprasčiausio žurnalo iki geriausių mokslo knygų. Bibliotekoje randasi taip pat įvairių aparatų, kuriais gali klausyti plokšteles bei magnetofonų juostų įgrojimus, užsidėdamas ausines, kad kitam tuo netrukdytum. Šiuos aparatus turi kiekviena klasė atskirai ir daugelis profesorių pamoku metu jomis naudojasi.

IV. — SPORTO AIKŠTĖS IR MAUDYKLĖS

Kas del sporto, tai galiu pasakyti, kad be sporto aikščių parke, yra sportui salės, kuriose galima blogam orui esant žaisti. Prie to reikia priskaityti ir plaukiojimui baseimus, kurie yra žiemos metu apšildomi, o po sporto pamokų naudojamės dušais, kurių užtenka kiekvienam. Kartą per savaitę turim plaukiojimo pamokas, taip pat kartą į savaitę turim pamokų taisyklingo auto važinėjimui išmokyti ir baigus šį kursą išduodamas pažymėjimas-leidimas vairuoti autui.

Mokykla turi zoologijos ir botanikos muziejus su gana retais eksponatais, o anatomijos kabinete rasi išties žmogaus skeletų ir palaidų įvairių kūno dalies kaulų studijų reikalams.

(Bus daugiau)

«LAIKUI» SUKANKA 15 METŲ

Jau 15 metų kaip «LAIKAS» lanko savo mielų skaitytojų pastoges. Neatrodo metų skaičius didelis. Tačiau spaudos darbe šis metų skaičius yra pakankamai ilgas, kad apsimoka sustoti ir pažvelgti į nueitą kelią.

Kun. Dr. Pranas Brazys, pirmas «Laiko» redaktorius.

Spaudos darbas bene pats sunkiausias, kuris reikalauja daug nemigos naktų, ypač, kad spaudos darbuotojai šalia spaudos darbo dar yra prirakinti prie savo profesijos darbų, kurie reikalauja taip pat jėgų įtempimo.

Darbuotės Apžvalga

Pirmas «Laiko» numeris tarp Argentinos liet. pasirodė 1948 m. rugsėjo mėnesį. Pasirodė žurnalo formoje. Vedajame straipsnyje tuometinis redaktorius kun. Dr. Pranas Brazys rašė: «Mums reikia tikro žodžio. To žodžio, kurį nešė knygnešiai iš Prūsų į tautiečių širdis, kad jose pavergta Tėvynė prisikeltų naujam nepriklausomam gyvenimui. To žodžio, kuris šiandien šaukiasi į dangų iš Lietuvos miestų, kaimų ir miškų, kuriuose vra mindžiojami mūsų broliai lietuviai.»

Kun. Pranas Garšva, dabartinis «Draugo» redaktorius.

Tą tikrąjį Tėvynės žodį «Laikas» per 15 metų stengėsi duoti lietuviškom širdims, nieko nepuldamas, su nieku tuščiai nesiginčydamas, niekam netrukdydamas, stengėsi savo tautiečiams duoti reikalingų žinių, palaikyti lietuviškas ir katalikiškas savo tautos tradicijas. Visiems stengėsi būti nuoširdus ir atviras, rendamas kiekvieną pozityvų darbą.

«Laikui» nuo jo pasirodymo bendradarbiavo eilė geriausių lietuvių rašytojų, žurnalistų, kultūrininkų, poetų, mokslo ir meno žmonių, išsisklaidžiusių po platų pasaulį, kuriuos sunku būtų ir suminėti, o daugumas jų pasirašė slapyvardėmis.

Iš jų daugiausia rašydavo «Laikui» kun. Dr. Pr. Brazys, kun. Pr. Garšva, kun. Ant. Kleiva, agr. Ant. Šantaras, raš. Kazimieras Čibiras, aa. Gen. T. Daukantas, poetas Juozas Kėkštas, Dr. A. Laucis, Gen. V. Grigaliūnas, kun. A. Grauslys, J. Kuzmickis, prof. St. Yla, prof. J. Brazaitis, prof. V. Bielauskas, Jadvyga Kuncaitienė, prof. J. Mačernis, kap. V. Diminskas, L. Kančauskas, inž. Babronis, kun. J. Dągintis, kun. A. Lubickas, mok. Elsė Diminskienė, p. Ant. Mikelionienė, Gv. Mačanskas, agr. St. Mikelionis, mok. Ona Kairelienė, Myk. Galeckas, Andr. Naujokas, Jonas Čikštas, aa. Simas Kaibutas, Pr. Alšėnas (iš Kanados), J. Gobis (JAV), E. Šulaitis (JAV), poetas Šešplaukis (JAV), Musteikis (Vokietija) L. Sruoga, J. Siušis, Vl. Vasiliauskas, adv. V. Vaitiekūnas ir visa eilė kitų iš visų pasaulio kam-

Kun. Vyt. Palubinskas, dabartinis klebonas.

pinų. Visi jie darbavosi be atlyginimo.

Paskutiniu laiku iš bendradarbių, kurie mums rašo iš atskirų lietuvių vietų turime, iš Rosario p. Matą Klimą, Joną Papečkį, iš Kordobos Matą Bendinską, iš V. del Dique, Pijų Bukauską, iš Berisso «Mindaugo» draugijos — kun. Ant. Švedą ir J. Štaškūną. Iš vietinės spaudos žinias suteikia Alg. Kaibutas ir Pijus Gudelevičius. Religinį skyrių užpildo kun. Aug. Steigvila, o moterų skyrių veda p. A. Mkielionienė.

Iš buvusių redaktorių kun. P. Brazys yra Marijonų vicenolijos vicegenerolas, kun. Pr. Garšva yra «Draugo» redaktorius. Be to dar redagavo k. Ant. Kleiva, kun. Ant. Lubickas, J. Vedegys, Alf. Petraitis, o dabartinis laikinis redaktorius yra kun. Aug. Steigvila. Prie Administracijos daug dirbo: kun. V. Palu-

Kun. Vitas Šimanskis, ilgametis administratorius.

Pranas Ramanauskas, pirmas «Laiko» garbės leidėjas.

binskas, kun. V. Šimanskis o dabar P. Gudelevičius.

Garbės Leidėjai

Apie «Laiką» spietėsi ištisa eilė garbės leidėjų ir rėmėjų, kurie savo aukomis prisidėjo, kad laikraštis galėtų tobulėti, ir paplsti kuo plačiau po Pietų Kryžium, lankydamas lietuvius.

Pirmą impulsą davė pramonininkas Pranas Ramanauskas, išleisdamas pirmąjį numerį, tuomi tapdamas pirmuoju «Laiko» garbės leidėju. Juomi pasekė eilė kitų garbės leidėjų, kurie savo auka įgalino, kad «Laikas» kiek galint plačiau lietuvius lankytų ir savo turiniu vis tobulėtų. Daugelis iš jų jau nebėra gyvųjų tarpe, kiti ir toliau seka su įdomumu «Laiką» ir savo aukomis paremia kiek galėdami.

«Laikas» saviems garbės Leidėjams, Remėjams, Bendradar-

Sofija Čekanauskienė ir Samuel D. Accroca, Andrius Ališauskas ir Vladė Ališauskaitė Marenholcienė, Marija ir Juozas Ališauskai (abu mirę), Juozas Aukštikalnis (miręs), Andrius Baltrušaitis, Elzė ir Antanas

Kun. Aug. Steigvila, dabartinis «Laiko» redaktorius.

Barzdžiai, Marija ir Juozas Bendorinai. Moterų ir Mergaičių Dr-ja «Birutė», Emilija ir Antanas Braziai (išleidę tris numerius), Bruno Bučys-Bučinskas, Anelė ir Kazimieras Burbai, Elena ir Pranas Buzai, Emilija Čekanauskienė, Katalina ir inž. Jonas Čekanauskas, Kazimieras Čibiras, Vanda Čikštienė, Konstancija Deveikienė, Bronius Eidukonis, Adolfina M. Geigaitė ir Juozas P. Šulnis, Danute ir Jurgis Gilvydžiai, Gyvojo Rožančiaus ir Labdaros Draugija, Laimutė Šlapelytė-Grauzinienė ir Dr. Kazimieras Grauzinis, Lietuvos Nepaprastas Pasiuntinys ir įgaliotas Ministeris P. Amerikaitis, Adelė ir Vincas Grigaičiai, kun.

Elena Brazienė, 3 kartus «Laiko» garbės leidėja.

Stanislovas Grigaliūnas, Teofilė ir Vitalis Gurevičiai, JLRB, Ad. Kaušinis, Valerija ir Kazimieras Kaminskai, Ona Kasparienė, Rozalija Kazeliūnienė (2 Nr.), Kazimieras Kunigonis, Kęstutis Petras Laucis, Paulina ir Bronius Leskauskai, Povilas Miliuskas (miręs), Karolis Misiūnas, Juozas Musteikis (miręs), Natalija ir Antanas Paršeliai, Ona Pažerrienė, inž. Jonas Ramanauskas, Pranas Ramanauskas, Ona ir Vladas Rask-Rasčiauskai, Rosario Lietuvių Bendruomenė, Ursulė,

Pijus Gudelevičius, dabartinis administratorius.

ir Pijus Sakalauskai, Eleonora ir Izidorius Stankai, Marija ir Kazimieras Stankūnai, Marija ir Petras Šantarai, Paulina ir Vladas Urbičiai, Augustinas Varškys Stasys ir Ona Deveikiai, Ona ir Povilas Mainoniai, Julija Bubliskienė, Čiolyta Eidukonytė, Ona Kundrotienė, Ona Lipinskienė, Juozas Kanapinskas.

Padėkos Žodis

Šios kuklios sukakties proga «Laikas» nuoširdžiai prisimena netik savo garbės Leidėjus, Rėmėjus bei Bendradarbius, bet ir visus Talkininkus, kurie suranda laiko ateiti talkon, visiems jiems tarjame nuoširdų lietuvišką ačiū. Iš talkininkų paminėtini šie: Franciška Gailiūnienė, Pranas Kisielius, Ona Kundrotienė, Ona Lipinskienė, Bruna, Barauskienė, Valerija Rastauskienė, Balys Gokas, Bruna Gokienė, Karolina Krutienė, Juozas Krutas, Rozalija Kazeliūnienė, Damūtė Šabunaitė, Alfonsas Petraitis, Antanas Paršelis, Povilas Savickas, Pov. Suruda, Stanislovas Waičekowich, D. Zuoza, E. Talmantaitė ir kiti.

Tuo pačiu esame dėkingi ir sąžiningiems «Laiko» spaustuvės darbininkams Jonui Kriščiūnui — spausdintojui, Petruui Blumbergiui — minervistui ir Rapolui Paršeliui — linotipistui, bei Vyt. Balčiūnui, kurie savo nuoširdžiu darbu prisideda, kad «Laikas» būtų geriau ir gražiau atspausdintas.

Šios sukakties proga norisi padėkoti visiems, kurių vardai čia dėl vietos stokos nepaminėti, bet kuriems iš visos širdies dėkojame ir kartu atsiprašome, kad negalėjome asmeniškai visų išvardinti. Visi «Laiko» rėmėjai ir skaitytojai sudaro vieną didelę šeimą ir visi kartu jaučiame atsakomybę už spausdinto žodžio perdavimą.

«Laiko» Redakcija ir Admin.

Sv. Cecilijos Choru 33 Metai

„Sv. Cecilijos“ choras dainuoja programos metu, Liet. saliono scenoje, diriguojant V. Rimavičiui.

„Šventos Cecilijos“ choras minėdamas savo 33 metų sukaktį, prisiminė savo mirusius narius: Josefą Povilionienę, Oną Povilonytę, Kazimierą Balčiūnaite, Zožę Leščienę, Stasę Adamavičienę, Joną Rymavičių, Vytautą Jusaitį, Telesforą Mikalauską, Stasį Rymavičių, Petrą Šukį, Vaclovą Spirgevičių, Edvardą Orlovą, kurie buvo uolūs choristai.

Dabartinių metu Sv. Cecilijos chorui priklauso: SOPRANAI: Blumbergienė Uršulė, Bagdonaitė Viktorija, Mačiulienė Veronika, Mačiulytė Teresė, Misiūraitė Marija, Kučinskaitė Lidija, Kotkuzaitė Mirta, Kisieliūtė Ange-

lika, Krivickienė Tonia, Lipinskienė Ona, Runimienė Elena, Sakalauskaitė Marija, Savickaitė Ona, Šimkūnienė Albina, Šimkunaitė Diana ir Elida Ziberkaitė.

ALTAI: Bagdonienė Anastazija, Čekanauskaitė Blanca, Barauskienė Bronė, Jaglinskienė Albina, Marcinkevičienė Veronika, Maminskaitė Ona, Narusevičiūtė Ona, Paršeliene Natalija, Pajaujienė Vladė, Pajaujytė O., Kundrotiene Ona, Rastauskienė Valerija, Trimonienė Emilija, Savickienė Joana, Virgailytė Alicia.

TENORAI: Aleksa Antanas, Blumbergas Barnabas, Balsis Kazimieras, Giedraitis Vladas, Mikučionis Antanas, Krivickas Alfonsas, Paršelis Antanas, Paršelis Rapolas, Savickas Povilas, Stankevičius Leopoldas, Valantinavičius Ignas, Žekys Jonas ir Zoruba Juozas.

BOSAI: Čekanauskas Rubenas, Deveikis Bonifacas, Gudelevičius Pijus, Majauskas Stasys, Mačiulis Kazys, Misiūnas Karolis, Jasinevičius Tadas, Juknevičius Zeferinas, Povilonis Stasys, Slančiauskas Antanas ir Petras Rackevičius.

IŠKILMINGAI PAMINĖTA „SV. CECILIJOS“ SUKAKTIS

Argentinos Lietuvių-Katalikų „Sv. Cecilijos“ vardo chorui šiemet sukanka 33 metai. „Sv. Cecilijos“ choras buvo įkurtas 1930 m. Buenos Aires mieste, vadovaujant muz. Vaclovui Rymavičiui, kuris iki šiai dienai sėkmingai chorui vadovauja.

Sukakties iškilmingas paminėjimas įvyko š. m. rugpjūčio mėn. 31 d. Lietuvių Salione, Avellanedoje. Į minėjimo vaišes suvažiuavo tiek daug Buenos Aires lietuvių, kad netilpo salione: daug svečių, kurie atvyko kiek vėliau turėjo pasitenkinti stovimomis vietomis, arba grįžti atgal namo.

Minėjimą atidarė p. Alf. Petraitis, pakviesdamas kalbėti Lietuvių Radijos Valandėlės vadovą ir choristą Zef. Juknevičių, kuris trumpais bruožais nušvietė „Sv. Cecilijos“ choro istoriją ir nuveiktus darbus: pasirodymus tarp lietuvių Argentinoje ir Urugvajuje, bei per radiją ar televiziją.

MIRUSIŲ NARIŲ PABERBIMAS

Toliau sekė išpūdingas mirusiųjų pagerbimas: užgesus visoms šviesoms, saliono lubose sumirgėjo žvaigždės, suskambėjo Maironio giesmės žodžiai mirusiems, kai tuo tarpu buvo perskaitytos mirusių choristų pavardės. Scenos prieblandos šviesoje matėsi visas choras, kuris įjungė į giesmės žodžius ir užbaigė giesmę: „Suteik jiems, Viešpatie amžiną atilį“...

Nušvitus visoms šviesoms, pa-

sirodė „Sv. Cecilijos“ visas choras naujom spalvomis papuoštoje scenoje. Choras išpildė dviejų dalių lietuviškų dainų programą. Pirmoje dalyje sudainavo šias dainas: Vėliavos iškeltos plaka, Šlama šilko vėjas (iš Kandos), Mes Gynėjai, Žalgirio mūšis (Paulausko), Cigonėlio Serenda ir Ei, pasauli, mes be laisvės nenurimsim. Visos dainos buvo diriguojamos muz. Vaclovo Rymavičiaus, akompanuojant r. E. Mikučionienei.

Antroje dalyje choras, dar prisidėjęs akordeonistui stu. Mušketui, sudainavo šias smagias dainas: Kur giria žaliuoja, Pamilėjau vakar, Kur sapnų grožybė, Mergelė Jaunoji (K. Petrausko, Ten Nemunėlis Dauguva, Jaunystė (Vanagaičio), Mes Lietuvos Jaunimėlis ir Tėvas su motina i veselę išvažiuo. Visos dainos buvo palydėtos karštais plojimais, o pasibaigus publikos paprašytas choras sudainavo dar kartą Jaunystės Dainą.

Programos pranešėjais buvo lietuvių kalboje p. A. Petraitis, ispaniškai — p. l. A. Savickaitė.

LIET. CENTRO JAUNIMAS IR „RAMBYNAS“

Toliau scenoje pasirodė Lietuvių Centro šokėjų grupė, vadovaujama p. O. Ožinskienės ir L. Lemberio. Jaunieji šokėjai netik pašoko, bet ir padainavo apie Linelius ir Palankę, bei sušoko keletą tipiškų lietuviškų šokių kaip „Mikitą“, „Suktinį“ ir kitus šokius, palydėtus publi-

kos plojimais. Programa buvo labai įvairi, nes keitėsi dainos, solo, duetas ir šokiai.

Po Liet. Centro jaunųjų šokėjų, scenoje pasirodė „Rambynas“ Ansamblis, kartu su „Sv. Cecilijos“ choristais, kurie atliko gražių dainų ir šokių pyne. Šokėjai atliko meistriškai: „Rugėčius“, „Sukčių“ ir „Lenciūgėlių“ choristams pritariant su dainom. Uždegus žvakės ant torto, buvo sudainuota chorui „Ilgiausių Metų“.

Minėjimo proga buvo paskaityti sveikinimai, atsiųsti iš Lietuvių Atstovybės Urugvajuje, iš „Mindaugo“ ir „Nemuno“ draugijų iš Berisso, iš pono Vyt. Dorelio, ir pp. Katinų šeimos su 1000 p. auka.

Gyvu žodžiu „Sv. Cecilijos“ chorą pasveikino Buenos Aires

Liet. B-nės Apylinkės pirm. J. Kanapinskas, Lietuvių Susivienijimo Arg. vicepirmin. inž. Alieškevičius, Liet. Centro Valdybos vicepirmin. Vyt. Balčiūnas ir „Rambynas“ ansamblio vedėjas inž. Alg. Rastauskas.

Įteikti garbės diplomai

Programos metu buvo įteikti garbės diplomai ponui Zef. Juknevičiui, ilgamečiui choristui, Radijos Valandėlės Vedėjui, švenčančiam 50 metų sukaktį, „Sv. Cecilijos“ choro įkūrėjui ir dirigentui muz. Vaclovui Rymavičiui ir choro reikalų vedėjui, nenuilstamam lietuvių veikėjui Karoliui Misiūnui.

Sugiedojus choro garbei „Ilgiausių Metų“ „Rambynas“ ansamblis smagiai sušoko dar „Maulūną“ kaip meninės dalies apvartikavimą, publikai šiltai palydint plojimais. Iš viso programa tęsėsi apie 3 valandas, bet buvo taip įdomiai ir gražiai paruošta, kad praėjo kaip filmas kino ekrane.

Pasibaigus meninei programai, prasidėjo šokiai prie estereofoninės muzikos. Matėsi labai daug jaunimo. Svečiai tuo tarpu prie stalų šnekučiavosi, pasikeisdami gražios programos išpūdžiais.

Tenka pažymėti, kad šią šventę paruošti didžia dalimi prisidėjo jaunieji choristai, kurie pasirūpino tinkama propaganda per spaudą ir radiją, patys paruošė naujai visą scenarijų, sukombino šviesų spektrą, kuriame viso saliono lubos sušvito žvaigždėmis. Vienu žodžiu tokios gražios šventės ir tiek daug publikos, ypač tiek daug jaunimo jau seniai Lietuvių salione nesimatė. Tenka tikrai pasidžiaugti jaunųjų choristų pastangomis ir palinkėti, kad dar daugiau jaunimo įeity į „Sv. Cecilijos“ choro gretas, kad lietuviška daina nenustotų skambėjus Argentinos padangėje.

„Laiko“ korespondentas

AUKOS

RADIJO VALANDĖLEI

\$ 1000 — Ryseliai L. ir E.
„ 1000 — Napoleonas Katinas
„ 500 — P. G. Rudaičiai
„ 500 — Runimienė Elena
„ 600 — Verbickas Bronius
„ 200 — Gilvydis Jurgis
„ 200 — Stundžia Vincas
„ 100 — Deveikis Juozas (s)
„ 100 — Deveikis Juozas (t)
„ 100 — Gegelė Viktoras

Poniai Ryseliai aukojo už liepos ir rugpjūčio mėnesius, o Bronius Verbickas už visus metus.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja:

„Sv. Cecilijos“ choras.

Muz. VCL. RYMAVIČIUS „Sv. Cecilijos“ choro įkūrėjas ir ilgametis jo dirigentas muzikas Vaclovas Rymavičius yra ge-

rai žinomas visai Argentinos lietuvių kolonijai, su savo choru lankėsis Berisse, Rosario ir kitur.

KAROLIS MISIŪNAS

Ilgametis „Sv. Cecilijos“ choro reikalų vedėjas, choristas, lietuvis patriotas ir nenuilstamas lietuvių kolonijos veikėjas „Ra-

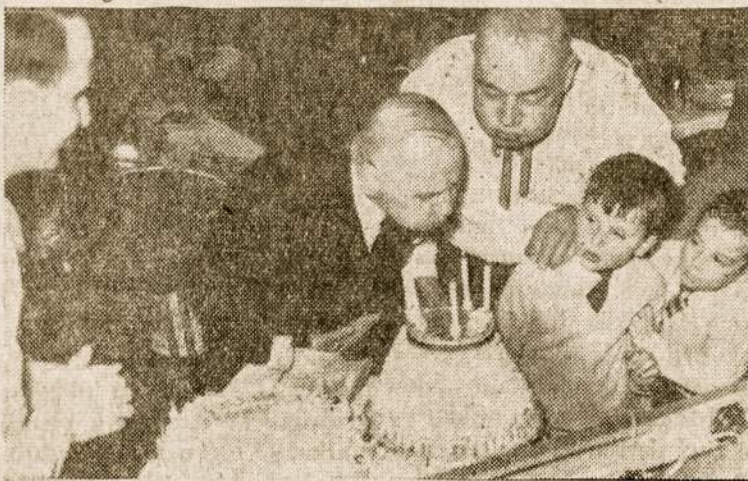

dijo Valandėlės „Lietuvos Aidių“ didelis rėmėjas ir lietuviškos spaudos platintojas.

„SV. CECILIJOS“ CHORAS DĖKOJA

Po gražiai pavykusios šventės, „Sv. Cecilijos“ choras nuoširdžiai dėkoja Lietuvių Centro šokėjų grupei, gražiai pasirodžiusiai su programa, vadovaujant p. O. Ožinskienei ir L. Lemberiui. „Rambynas“ ansamblui, už meniškai atliktus šokius, vadovaujant inž. Alg. Rastauskui, Gyvu žodžiu sveikinusiems: Liet. Susiv. mo Arg. vicepirmin. inž. Aleškevičiui, Lietuvių Centro vicepirmin., Vyt. Balčiūnui, Buenos Aires Apylinkės Liet. Bendrės pirm. J. Kanapinskiui. Taip pat raštu sveikinusiems: Urugvajaus Lietuvių Atstovybei, Urugvajaus Katalikų choro dirigentui Vyt. Doreliui, Lietuvių Radijo Valandėlės vedėjui Urugvajuje, p. Juozui Vaštakui, Berisso „Mindaugo“ ir „Nemuno“ draugijoms ir Katinų šeimai, drauge su sveikinimu atsiuntusiai 1000 pežų auką. Toliau dėkojame už apskelbimus Tėvui P. Dauginčiui per Katalikų Radiją Urugvajuje, ir „Lietuvių Valandėlės“ vedėjui p. Zef. Juknevičiui. Už saliono veltui perleidimą, už indus ir staltieses Tėvams Marijonams, už padėjimą prie salės irengimo Alg. Kaibutui, už svečių priėmimą ponams Jakubkams. Pagaliau visiems atsilankiusiems svečiams, ypač tiems kurie prieš mėnesį laiko įsigijo bilietus ir tiems, kurie prieš parengimą atvyko, bet jau nebebuvo likę bilietų. Kartu atsiprašome visų, kad dėl daugybės svečių nebuvo galima priimti kaip norėta. Atsiprašome už trūkumus ir visiems nuoširdžiai dėkojame už tokį bendradarbiavimą.

„Sv. Cecilijos“ Choras.

„Sv. Cecilijos“ choro 33-jų metų sukakties proga muz. Vaclovas Rymavičius ir Kar. Misiūnas užpučia iš karto visas žvakes.

